

OBEČNÁ DOPORUČENÍ:

- vždy je nutné pokračovat v podávání léků proti bolesti
- vždy je nutné léčit rýmu nosními kapkami nebo spreji (včetně řádného smrkání/odsávání nosní sekrece)
- pokud byl bubínek proříznut a je přítomný výtok ze zvukovodu, je třeba zvukovod čistit
- dítě by mělo zůstat doma a dodržovat klidový režim

LÉČBA OPAKOVANÝCH ZÁNĚTŮ STŘEDNÍHO UCHA

Při opakovaných zánětech středního ucha by měla být na prvním místě zhodnocena velikost mandlí v nosohltanu (tzv. „nosní mandle“) a vhodnost jejich odstranění. V případě, že se i po odstranění těchto mandlí záněty středního ucha opakují, lze zavést do bubínků malé trubičky, které do středního ucha přivádí vzduch, odvádí případnou tekutinu a snižují množství zánětů po dobu, než jsou uchem samy vyloučeny. Měl by být zhodnocen celkový imunitní stav dítěte.

Pokud se záněty opakují, poraďte se o možném řešení zdravotního stavu Vašeho dítěte se svým praktickým lékařem pro děti a dorost nebo se svým ušním lékařem. Jistě Vám dobře poradí.

Autoři:

K. Zeleník, D. Jančatová, M. Formánek

ISBN 978-80-88159-13-1

ZDRAVÉ
DÍTĚ

KLINIKA
OTORINOLARYNGOLOGIE
A CHIRURGIE HLAVY
A KRKU

FNO FAKULTNÍ
NEMOCNICE
OSTRAVA

Kontakt:

**FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA
KLINIKA OTORINOLARYNGOLOGIE
A CHIRURGIE HLAVY A KRKU**

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava

e-mail: orl@fno.cz

**lůžková část - tel.: 597 375 812
ORL ambulance - tel.: 597 373 275
Po-Pá 7.30-15.00**

AKUTNÍ ZÁNĚT STŘEDNÍHO UCHA

FNO FAKULTNÍ
NEMOCNICE
OSTRAVA

**norway
grants**

INFORMACE PRO RODIČE

Vážený rodiče,

velmi si vážíme volby našeho pracoviště pro ošetření Vašeho dítěte. V následujících řádcích bychom Vám rádi přinesli základní informace o jednom z nejčastějších onemocnění dětí – akutním zánětu středního ucha, o jeho příčinách a možnosti léčby.

prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA
přednosta ORL kliniky FN Ostrava

NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY A ODPOVĚDI

CO JE TO STŘEDNÍ UCHO?

Jedná se o část ucha za bubínkem, která je spojena s nosem sluchovou trubicí. Ve středním uchu se nacházejí sluchové kůstky.

CO JE AKUTNÍ ZÁNĚT STŘEDNÍHO UCHA A JAK VZNIKÁ?

Nazýváme tak akutní infekční onemocnění, které nejčastěji vzniká při postižení středního ucha viry nebo bakteriemi.

Infekce se dostává do středního ucha z nosu přes sluchovou trubicí. Proto zánětu velmi často předchází rýma (zánět v dutině nosní

a v nosohltanu). Zánět často souvisí se zvětšenou mandlí v nosohltanu (tzv. „nosní mandle“).

Při zánětu nejprve dojde k prosáknutí sliznice středouší a zarudnutí bubínku. Pokud organismus počínající zánět nezastaví, dochází k tvorbě tekutiny ve středoušní dutině, která může být vodnatá nebo i hnisavá (to v případě postižení bakteriemi).

JAK SE STŘEDOUŠNÍ ZÁNĚT PROJEVUJE?

Typické jsou místní příznaky, t. j. náhlá a velmi nepříjemná bolest ucha, či jeho zalehnutí. Někdy může být přítomný výtok tekutiny ze středouší zvukovodem (praskne-li bubínek). Mohou být přítomny také horečky. Malé děti jsou plačtivé, nepokojné, trpí nechuťstevím, na ucho si sahají. Velmi často používaný „tlak na ucho“ ke zjištění, jestli se je v uchu přítomen zánět, není známkou zánětu středního ucha.

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ MÉ DÍTĚ BOLÍ UCHO?

Při bolesti ucha by vždy měly být nejprve podány léky proti bolesti, zvláště trvají-li potíže jen několik hodin a nejsou přítomny celkové příznaky (horečka nad 38 °C). Pokud bolest ustala a již se neopakovala, není nutné podstoupit ušní vyšetření, jednalo se nejspíše pouze o podráždění bubínku (nejčastěji při nachlazení). Pokud se bolest opakuje nebo pokud jsou přítomny horečky nebo z ucha vytéká tekutina, je nutné ušní vyšetření.

KOHO POSTIHUJE AKUTNÍ STŘEDOUŠNÍ ZÁNĚT NEJČASTĚJI?

Onemocnění postihuje nejčastěji děti v předškolním věku, poté je již méně časté. Zánětem může být postiženo jedno i obě uši současně. Průběh může být zvláště u dětí velmi rychlý.

JAK LÉKAŘ ZJISTÍ, ŽE SE JEDNÁ O AKUTNÍ ZÁNĚT STŘEDNÍHO UCHA?

Po odebrání anamnézy se lékař při vyšetření mimo jiné podívá do ucha (otoskopie) a zhodnotí vzhled bubínku. Zdravý bubínek je šedý, má typický vzhled a připomíná pergamenový papír (obr. 1). Bubínek změněný zánětem má změněnou barvu i tvar (obr. 2). Vyšetření u malých dětí není snadné, vyžaduje značnou zkušenost lékaře.

UŠNÍ
BUBÍNEK
PŘI AKUTNÍM
STŘEDOUŠNÍM
ZÁNĚTU

ZDRAVÝ UŠNÍ
BUBÍNEK

LÉČBA AKUTNÍHO ZÁNĚTU STŘEDNÍHO UCHA

Při vyšetření dítěte se lékař podle nálezu rozhodne, zda doporučí:

- pouze místní léčbu, tzn. léčbu uklidňujícími ušními kapkami
- proříznutí bubínku a uvolnění tekutiny ze středouší
- nasadí celkovou antibiotickou terapii